

Høgskulen
på Vestlandet

Erfaringer fra veiledning av
masterstudenter i samfunnsfagdidaktikk
ved lærerutdanningen

Sissel Rosland & Vibeke Vågenes

HVL, Campus Bergen

18. mars 2021

Hva er vårt erfaringsgrunnlag?

› **Master i samfunnsfagdidaktikk:**

- › Tilbudt studenter i lærerutdanningen ved HiB/HVL 2012-2020
- › Har uteksaminert i overkant av 120 studenter (siste kullet ferdig i vår)
- › Fra 10 stud. i første kull til 26 i siste

- › En stor andel ferdige på normert tid og lite frafall

› **Hva har kjennetegnet organiseringen av denne masterutdanningen?**

- › Tidlig valg av master-tema/tildeling av veileder
- › Er svært åpne for studentenes egne valg av master-tema/innsamling av data-materiale
- › Tydelig kobling mellom arbeidskrav i studiets første del og masteroppg.
- › Involvering av hele GLU-fagmiljøet i masterutdanningen/veiledning
- › Systematisk bruk av tekstseminar
- › Vektlegging av sosiale arenaer og bygging av fellesskap

Individuell tilpasning av veiledning

- › Studenter er ulike → ulike behov
- › HVL Samfunnsfag – tidlig tildeling av veileder (begynnelsen av 4.året)
 - › åpner for mer «tilpasset veiledning»
- › Kontrakt?
- › Nytte av en samtale med studenten om arbeidsmåter og forventninger
- › Frekvens i veiledning ↔ veileders kapasitet (lokal standard: 3 studenter i hvert master-år)
- › Zoom eller på kontoret?

Studenter og datainnsamling / feltarbeid

- › Samfunnsfag: tradisjon for selvstendig feltarbeid / datainnsamling
(eksempel for vår del; Norge, gjerne på hjemstedet, UK, Irland, samt ulike land i Afrika og Asia)
- › Når: I høstsemestret i 5.året
- › I nye 5-årige lærerutdanning er dette et PROBLEM
 - › PEL undervisning (obligatorisk)
 - › Praksis
- › Hvordan kan vi legge til rette for at studenter skal kunne sette av tid for feltarbeid / datainnsamling?
- › Et problem dersom dette blir umulig:
 - › Fjerner en helt grunnleggende del av forskningsprosessen: Hvordan utdanne selvstendige "forskende lærere" dersom studentene kun får "utdelt" problemstilling/materiale/metode?
 - › Kan svekke studentenes motivasjon dersom prosjektet ikke er deres eget
 - › Fare for at den 5-årige lærerutdanningen blir en "annenrangs" masterutdanning?

VEILEDNING GJENNOM TEKSTSEMINAR

- › Foregår hvert semester gjennom de to siste årene av studiet
- › Alltid knyttet til
 - › *skriftlig framlegg* fra studentene (arbeidskrav og utkast til masteroppg.)
 - › *muntlige kommentarer* fra medstudenter, fagansatte og veileder
- › Veileder alltid med når ens student legger fram
- › Seminarene er ikke koblet til faste forskningsgrupper eller faste grupper av veiledere

HVA OPPNÅR VI MED TEKSTSEMINAR? STUDENTENE

- › Tilbakemelding på egen tekst fra medstudenter og andre fagansatte -->utfyller veileder
- › Bevisstgjøring om egen forskning/skriving ved å kommentere andre
- › Bygging av fellesskap og utholdenhet gjennom kjennskap til hverandres prosjekter og bevisstgjøring om at utfordringene man strever med, er delt av flere
- › Opptrening i
 - › Faglig diskusjon
 - › Samarbeid
 - › Motivering
- › Utvikling over tid
 - › Studentenes evne til å kommenter andres tekster utvikler seg betydelig
 - › Handler både om faglig utvikling og forpliktelsen på fellesskapet og til medstudentene

Masterstudenters evaluering av tekstseminar (2021)

- › De er **svært** fornøyd med å ha tekstseminarer (ønsker flere)
Frister for å levere tekst sikrer progresjon
- › I seminarene ønsker de ikke detaljert tilbakemelding, men overordnede kommentarer (teori, metode, analyse). Detaljer passer bedre i individuell veiledning
- › Å beherske opponertrollen er vanskelig – tar tid å lære
- › De opplever å lære / få innspill til eget prosjekt gjennom å lese og diskutere andres tekster
- › Størrelse på seminargrupper: ikke for store grupper (tid å snakke om hver tekst)

- › Koronatiltak: i det siste året har vi holdt jevnlig åpne møter på Zoom. Her har studentene kunnet ta opp problemer de føler på (f.eks. strategier for datainnsamling, koding av data)
 - › Opplevelse av å ikke være alene med utfordring, styrket skrivemotivasjonen

HVA OPPNÅR VI MED TEKSTSEMINAR? FAGANSATTE / VEILEDERE

- › Integrering/erfaringsdeling
 - › Særlig viktig for nyansatte/ansatte uten veiledererfaring
 - › Men også mulighet for alle til å lære av hverandre
 - › Veiledning blir et felles anliggende og ikke kun den enkelte veileders ansvar

- › Ved å ha grupper som rullerer og går på tvers utvikler vi:
 - › En felles forståelse av hva masteren skal være--> like forventninger
 - › Mulighet for å utnytte de ulike fagkompetansene/styrkene på tvers
 - › Økt kjennskap til hverandres felt/kompetanser--> integrering av veilederkollegiet